

Yttrande

2022-12-13

Miljödepartementet
103 33 Stockholm
m.remissvar@regeringskansliet.se
Regeringskansliets dnr: M2022/01829

Handläggare:
Katarina Buhr

Dnr: 2022-02464

Yttrande avseende promemoria Näringslivets klimatomställning

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas, har granskat innehållet i promemorian Näringslivets klimatomställning.

Formas ställningstagande

Övergripande synpunkter

En kraftfull politik för samhällets klimatomställning med ett tydligt sikte på de klimatpolitiska målen är av yttersta vikt. Det är angeläget att den kommande klimatpolitiska handlingsplanen blir verkkningsfull och ligger i linje med vetenskapen.

Styrmedel och andra åtgärder för näringslivets klimatomställning är en viktig pusselbit i klimatpolitiken och Formas ser positivt på att Tillväxtanalys lämnar ett stort antal förslag och rekommendationer till regeringen. Formas ser även positivt på att rapporten är förankrad i relevant forskning.

Förslagen i kommande klimatpolitiska handlingsplan bör söka synergier med den nationella strategin för klimatanpassning som ska presenteras 2023.

Sektorsspecifika och sektorsövergripande förslag och rekommendationer

Formas tillstyrker **Rekommendation 5 ”Utred omvända auktioner för ökad kolsänka”**, med stöd i Formas systematiska kunskapsöversikt om växtföljders påverkan på inlagring av organiskt kol i jordbruksmark.¹ I Formas rapport föreslås en utredning av omvänd auktionering. Vi uppmanar berörda att ta del av hela kunskapsöversikten. Formas har nyligen också finansierat sex relevanta forskningsprojekt i utlysningen ”Kolinlagring som klimatåtgärd i jordbruksmark” som kan generera förslag till styrmedel och andra åtgärder för jordbrukssektorns svåråtkomliga utsläpp.

¹ Formas (2021) Växtföljder påverkan på inlagring av organiskt kol i jordbruksmark: En systematisk översikt och samhällsekonomisk analys. <https://formas.se/download/18.453f3191784aec71fd3e990/1622192325983/fl-2021-vaxtfoljders-paverkan-pa-inlagring-av-organiskt-kol.pdf>

Formas finansierar forskning och innovation inom många av rapportens områden. Flera av de förslag som lämnas innefattar förslag till utredningar där Formas har finansierat forskning och innovation. Om utredningar initieras uppmuntrar Formas berörda aktörer att ta del av forskning på området. Det är också viktigt med gedigna konsekvensanalyser och här ser Formas att insatser kan behövas för att öka kompetensen att genomföra sådana analyser. Formas kan vara behjälpliga med forskarkontakter för flera av rapportens områden, exempelvis **Rekommendation 11 "Utred styrmedelspaket för långsiktigt hållbart jordbruk"**, **Rekommendation 12 "Utred målsättningarna om cirkulär ekonomi"** och **Rekommendation 44 "Utveckla en stödjande infrastruktur för klimatåtgärder i skogen"**.

Formas tillstyrker **Rekommendation 36 "Utarbeta en nationell plattform för hållbar finansiering"**. Plattformen föreslås vara myndighetsledd, öka samverkan mellan stat, näringsliv och finansmarknad, vara "en väg in" för aktörerna i frågor som rör samarbete om sakfrågor och samling av klimatdata, fakta och expertis. Formas kan stötta en sådan plattform och har finansierat relevant forskning på området, exempelvis genom det nationella forskningsprogrammet om klimat som har identifierat ekonomiska och finansiella drivkrafter för klimatomställningen som ett prioriterat tema.

Formas tillstyrker också **Rekommendation 43 "Ta fram en nationell strategi för att attrahera och behålla internationella och inhemska talanger"** och vill också framföra följande synpunkter på avsnittet "Kompetensförsörjning":

- Det är viktigt att anamma ett brett perspektiv på kompetensförsörjning. Näringslivets klimatomställning får även konsekvenser för tillgång till arbetskraft i andra branscher, liksom utanför den privata sektorn.
- Det behövs också insatser för att öka kapaciteten i samhället att ta till sig forskningsresultat och omsätta dessa i praktiken.
- Formas tillstyrker särskilt att ny och sektorsövergripande kompetens är viktigt. Formas arbetar aktivt för att främja kompetensförsörjning på området såväl genom sektorsövergripande utlysningar av forskningsmedel som andra insatser för kunskapsuppbyggande, och välkomnar en dialog om dessa behov.
- Formas tillstyrker särskilt vikten av att förbättra Sveriges attraktionskraft bland utländska mastersstudenter, doktorander och forskare.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Johan Kuylenstierna, efter föredragning av forskningssekreterare Katarina Buhr. I beredningen har även avdelningschef John Tumpane deltagit.

Detta beslut har fattats digitalt och sakenar därför namnunderskrifter.

Johan Kuylenstierna

Katarina Buhr